

EiropĀ• diskutĀ“ par mĀ“rĀ•iem gaisa piesĀ•rĀĶojuma samazinĀ•Ājanai uz 2030.gadu

Wednesday, 10 September 2014

Eiropas SavienĀ«bĀ• norit darbs pie politikas pasĀ•kumu kopuma gaisa piesĀ•rĀĶojuma samazinĀ•šanai laikposmam Ī«dz 2030.gadam.

Eiropas Komisija (EK) ir izstrĀ•dĀ•jusi priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktĀ«vai par daĀ¼u atmosfĀ“ru piesĀ•rĀĶojuma un vielu emisiju samazinĀ•šanu un DirektĀ«vas 2003/35/EK grozĀ«šanu jeb tĀ• saucamo Valsts kopĀ“jo emisiju samazinĀ•šanas direktĀ«vu vai, vĀ“l Ā«sĀ•k- "jauno" Emisiju griestu direktĀ«vu. MinĀ“tĀ• direktĀ«izstrĀ•dĀ•ta pamatojoties uz Eiropas Komisijas TematiskĀ•s stratĀ“ĀĶijas par gaisa piesĀ•rĀĶojumu, kurĀ• ir aprakstĀ«ti Eiropa SavienĀ«bĀ• paredzamie pasĀ•kumi gaisa piesĀ•rĀĶojuma samazinĀ•šanai, ko plĀ•nots Ā«stenot Eiropas SavienĀ«ba Ī«menĀ«.

Valsts kopĀ“jo emisiju samazinĀ•šanas direktĀ«vas priekšlikumĀ• valstĀ«m tiek piedĀ•vĀ•tas jaunas emisiju samazinĀ•šanas saistĀ«bas sĀ“ra dioksĀ«dam (SO2), slĀ•pekĀ¼a oksĀ«diem (NOX), nemetĀ•na gaistošajiem organiskajiem savienojumiem (NMGOS), amonjakam (NH3), daĀ¼iĀĶĀ•m PM2,5 un metĀ•nam (CH4) laika posmam no 2020. Ī«dz 2030. gadam, un starposma emisiju Ī«meĀĶi 2025.gadam, kuri piemĀ“rojami tĀ•m pašĀ•m piesĀ•rĀĶojumašajĀ•m vielĀ•m. Emisiju samazinĀ•šanas saistĀ«bas ir paredzĀ“ts noteikt relatĀ«vĀ•s vienĀ«bĀ•s 2005.gada emisiju Ī«meni.

Ī«dz 2020.gadam spĀ“kĀ• bĀ«s DirektĀ«vas 2001/81/EK regulĀ“juma noteikto gaisu piesĀ•rĀĶojuma un vielu gada emisiju maksimums (griesti), kas noteikti sĀ“ra dioksĀ«dam, slĀ•pekĀ¼a oksĀ«diem, nemetĀ•na gaistošajiem organiskajiem savienojumiem un amonjakam.

Pašreiz ir uzskĀ«ta direktĀ«vas projekta apspriešana Eiropas Padomes Vides darba grupĀ• un Eiropas ParlamentĀ•.

Lai sagatavotos diskusijĀ•m Eiropas Padomes darba grupĀ• sakarĀ• ar izvirzĀ«tiem emisiju samazinĀ•šanas mĀ“rĀ•iem, FizikĀ•lĀ•s enerĒĶĀ“tikas institĀ“ts Ā«steno pĀ“tĀ«juma projektu „Eiropas Komisijas izvirzĀ«to mĀ“rĀ•u pa piesĀ•rĀĶojuma un vielu emisiju samazinĀ•šanu uz 2030.gadu Latvijas emisiju aprĀ“Ā.inĀ•šanas pieĀĶĀ“m izvirzĀ“jums” ar Latvijas vides un aizsardzĀ«bas fonda finansiĀ•lu atbalstu. Projekta gaitĀ• ir paredzĀ“ts:

- analĀ«tiski salĀ«dzinĀ•t Latvijas gaisa piesĀ•rĀĶojuma un vielu emisiju inventarizĀ•cijĀ• par 2005. un 2010.gadu izmantoto aktivitĀ•šu datus un emisiju faktorus un EK izmantoto mĀ“rĀ•u aprĀ“Ā.inĀ•šanĀ• izmantoto ieejas informĀ•ciju par Latviju;- noteikt un pamatot galvenĀ•s atklĀ•tĀ•s atšĀ•irĀ«bas un sagatavot pamatojumu aktivitĀ•šu datu un emisiju faktoru Latvijas vĀ“sturisko emisiju par 2005.gadu precizĀ“šanai EK uzdevumu izpildesšajam pĀ“tniecĀ«bas centram IIASA (International Institute for Applied Systems Analysis);- izveidot gaisu piesĀ•rĀĶojuma un vielu emisiju prognozes Latvijai uz 2020. un 2030.gadu pa atsevišĀ•Ā•m emisiju grupĀ•m (SO2, NOX, NMGOS, NH3 CH4 un PM2,5) un sektoriem (enerĒĶĀ“tikas, transporta, rĀ«pniecisko procesu, šĀ•Ā«dinĀ•tĀ•ju un citu produktu lietošanas, lauksaimniecĀ«bas un atkritumu apsaimniekošana);- analĀ«tiski salĀ«dzinĀ•t Latvijas izstrĀ•dĀ•to prognozu galvenos pieĀĶĀ“umus par aktivitĀ•šu datiem un izmantojamiem emisiju faktoriem prognozĀ“m 2020. un 2030.gadiem ar atbilstošajĀ•s IIASA prognozĀ“s izmantoto ieejas informĀ•ciju. Noteikt galvenĀ•s atšĀ•irĀ«bas sektoros un identificĀ“t šo atšĀ•irĀ«bu cĀ“loĶus.MateriĀ•ls tapis ar Latvijas Vides aizsardzĀ«bas fonda atbalstu.